

Roman Tůma – scénář k rozhlasové reportáži

Zpracovali: Natálie Kliková, Adriana Kodýmová a Štěpán Tůma ze ZŠ Mikuláše z Husi

Vstup č. 1

Roman Tůma se narodil v roce 1970 v Chomutově. Již od mala chtěl sloužit své zemi, a proto se v patnácti letech přihlásil na vojenskou školu. Ačkoli měl výborný prospěch a složil zkoušky, kvůli negativnímu vztahu jeho rodiny ke komunistickému režimu nebyl přijat. Po této zkušenosti si uvědomil, že se musí spoléhat se sám na sebe.

Pamětník (6:45-49)

„Tak dobře, teď už mě nikdy nezlomíte, já si ten život pojedou po svém.“

Vstup č. 2

Do armády se Roman Tůma nakonec dostal až jako voják základní služby. Bylo to v Táboře v přelomovém období v letech 1989 až 90. V té době se začalo mluvit o tom, že by armáda jednou měla být profesionální. Při odchodu do civilu se proto rozloučil slovy:

Pamětník (8:31-35)

„Až tady budou profíci, tak já se sem vrátím. Což se vlastně pak stalo.“

Vstup č. 3

Roman Tůma absolvoval několikaletý tvrdý výcvik u Brigády rychlého nasazení a v roce 2007 odjel do Kosova. Tam v rámci mírové mise KFOR pod velením NATO dohlížel na klid, ochranu národnostních menšin či boj s organizovaným zločinem. Na vlastní oči viděl, jak válka dopadá na běžné rodiny.

Pamětník (56:23-37)

„Měli tam holčičku, asi desetiletou, která se pořezala, měla docela ošklivé rány na ruce, pořezané, hluboké. A oni jí to léčili tím, že jí na to přikládali chlebový těsto.“

Vstup č. 4

V roce 2009 před svou druhou misí v dalekém Afghánistánu absolvoval spoustu odborných kurzů. Ty ho měly připravit na podmínky boje ve vyprahlé poušti obehnané horami. Při hledání nastražených min se dostával do situací, kdy šlo opravdu o život. Samotného jej překvapilo, že se mu nic nestalo.

Pamětník (1:20:59-13)

„Ty vole, co to je za toho strážného anděla nade mnou? Já tady celou dobu vylejzám první z auta, vylejzám do těch největších těch, a celou dobu se mi nic nestalo. Ty vole, to nade mnou fakt musí být, ty vole, nějaká boží ruka nebo já nevím.“

Vstup č. 5

A možná to opravdu boží ruka byla. Několik týdnů před odjezdem se totiž dozvěděl, že se stane otcem. Najednou už to nebyl jen boj za dobro, ale i za šťastný návrat za budoucí rodinou.

Pamětník (1:36:06-1:36:19)

„Přijel jsem domu a kromě toho, že mi otevřela přítelkyně už s docela velkým bříškem, tak na mě čekal ozdobenej stromeček s dárkama a salát s řízkem. Což bylo teda jako, to mě tenkrát docela dojalo, že ještě koncem února tam na mě čekaj Vánoce.“

Vstup č. 6

Návrat domů z misí nebývá nikdy jednoduchý. Skrývá v sobě mnohá skrytá či očividná nebezpečí.

Pamětník (1:32:49-1:33:26)

„Člověk je půl roku 24/7 je pořád s těma samejma lidma, s kterejma se naučí žít, nějakým způsobem fungovat. Dělá si tu svojí práci, kdy musí být pořád ve střehu, a pak najednou přijede domu. Na jednu stranu, když vyleze z toho letadla, tak na jednu stranu radost, přežil jsem to, wow, teď zase uvidím svoje blízký. A na druhou stranu obavy a strach: 'Co já teď budu dělat? Já už teď nebudu muset plnit ty úkoly a co budu dělat?' Jo,“

Vstup č. 7

Nejtěžší bylo zvyknout si na běžný život bez adrenalinu.

Pamětník (1:33:30-47)

„Člověk třeba i jde do pitomýho města na nákup a furt přemýšlí, jestli někde něco nemůže bejt nebo to, jo. Furt se ohlíží a sleduje lidi, jak se tváří, jak se chovaj, jestli to nejsou nějaký potenciální lumpové.“

Vstup č. 8

Roma Tůma přiznává, že ani jeho rodina to s ním zpočátku neměla lehké.

Pamětník (1:38:49-1:39:13)

„Já si myslím, že jsem byl nějakou dobu úplně nesnesitelněj. Protože člověk jak je plný dojmů z tý mise, co tam viděl, co tam zažil. A pak přijde sem. A tady se vlastně vůbec nic neděje: nehrozí žádný nebezpečí, jo, máme se tu relativně dobře, nic nám nechybí.“

Vstup č. 9

Na otázku, zda by v životě udělal něco jinak, odpovídá:

Pamětník (45:10-15)

„Dodneška toho možná lituju, říkal jsem si, že jsem měl ještě v armádě zůstat jako instruktor. No, ale teď už to nevrátím.“

